

TISKOVINA

Poštovina plačana pri pošti 2253 Destričnik

30 ST

Občan

21. DECEMBER / GRUDEN 2001, GLASILO OBČINE DESTRIČNIK, LETO VI, ŠTEVILKA 11 (62)

Prihajajoči božič naj Vam prinese notranji mir, veselje in sprostitvev. Naj Vam zadnja decembrska noč odnese vse, kar želite pozabiti in naj Vam prvo januarsko jutro prinese vse, kar se skriva v besedi sreča.

*Občinski svet, Občinska uprava,
Uredništvo Občana in
Vaš župan in poslancev DZ RS
Franc Pukšič*

Bliža se konec leta in z njim konec nekaterih projektov, zastavitev smernic za naslednje leto, skratka končno poročilo in nadaljnji načrti. Da bi o tem izvedeli kaj več, smo na pogovor povabili župana g. Franca Pukšiča.

Občan: Kakšna je vaša ocena o delovanju občine v tem letu?

Franc Pukšič: To leto je bilo zadnje, ko smo še lahko kandidirali za sredstva iz »demografije«. Veliko dela je bilo letos vložena v pripravo dokumentacije za kandidiranje za sredstva regionalnega razvoja. Izpeljali smo nekaj investicij v cestno infrastrukturo, preplastili igrišče, sofinancirali najetje kreditov za kmetijstvo in drobno gospodarstvo, izbrali projektanta za izdelavo idejnih zasnov za kanalizacijo v celotni občini, poravnali velik del obveznosti za osnovno šolo, pridobili upravni postopek za sanitarni poseg v Rogoznici in skupaj z občani zgradili most, nadaljevali z urejanjem pokopališča in opravili še veliko manjših, a nič manj pomembnih nalog skupaj z

vaškimi odbori.

Občan: V letu 2000 se je občina že vključila v projekt CRPOV. Ali je bilo sodelovanje občanov v tem projektu zadovoljivo in kakšna verjetnost je, da bo občina zaživela tudi na področju turistične pomudbe (turističnih možnosti je veliko, le najti jih je treba)?

Franc Pukšič: Odločitev za projekt CRPOV je bila pravilna, pričakovati pa je, da bodo naloge realizirane v nekaj naslednjih letih saj je to eden od razvojnih programov Občine Destrnik. Na turističnem področju se je v tem letu precej premaknilo, vsekakor pa je to šele skromen začetek.

Občan: Kako ocenjujete sodelovanje občine z društvi, vaškimi odbori in z ostalimi občninami, tudi z državo?

Franc Pukšič: Od lokalne samouprave naprej se je življenje občanov bistveno spremenilo, saj so zaživela tako rekoč vsa društva in veliko civilne iniciative, kar je spodbudno in seveda daje upanje za naprej. Vsako leto župan zaradi obojestranskega informiranja organizira sestanek s predsedniki vaških odborov. Mislim, da bi morali sodelovanje z vaškimi odbori okrepiti; po moje tako, da bi vaški odbori imeli več informacij pred sejo občinskega sveta ali pa po njej. Zato izkoriščam priložnost in vabim na sejo občinskega sveta vse, ki jih kakšna tema kdaj še posebej zanima. Seje občinskega sveta so javne in odprte. Sodelovanje s sosednjimi občninami je odlično, še več, tečejo razgovori za sodelovanje z občninami čez mejo, pred-

vsem zaradi koriščenja strukturnih evropskih skladov. Sodelovanje z državo je, bilo tako kot vsako leto, uspešno in samo upamo lahko, da bo tako tudi ostalo.

Občan: V tem letu je bilo veliko rečenega o izključitvi OŠ Vitomarci iz Javnega vzgojno izobraževalnega zavoda Destrnik - Trnovska vas-Vitomarci. Ali nam lahko poveste, kako daleč so stekli pogovori?

Franc Pukšič: O tej izključitvi v občini Destrnik razgovori niso potekali, to je bila enostranska odločitev Občine Sv. Andraž, kar je seveda njihova legitimna pravica. Kljub tej odločitvi pa občina Sv. Andraž seveda ne bo dobila devet - letne osnovne šole ampak samo dve triadi. Dejstvo pa je tudi, da takšnih pogojev kot jih imajo otroci danes, še dolgo ne bodo imeli. To se mi zdi seveda največja škoda. Odgovornost za to razen lokalne skupnosti prevzemajo tudi starši.

Občan: Sprejet je proračun za leto 2002. Kateri pomembnejši načrti bodo po vašem začrtali prihodnje leto?

Franc Pukšič: Nadaljevali bomo z izvajanjem investicij v komunalno infrastrukturo ceste, kanalizacija in vzdrževanje. V letu 2002 bomo ustanovili režijski obrat, preko katerega bomo veliko del v občini opravili sami. V režijskem obratu bomo lahko zaposlili ljudi preko javnih del, katera v 80% sofinancira država. Upam, da nam bo uspelo zgraditi spominsko obeležje na pokopališču in seveda pridobiti nekaj investicijskih sredstev iz regionalnega razvoja.

V občini se bomo že naslednje leto soočili z novimi večjimi projekti, kot so pridobitev dveh

industrijsko - poslovnih con in pridobitev kompleksa za rekreacijsko - turistične namene. To bo seveda začetek, projekti pa bodo trajali nekaj let. Zato vabim vse v občini, ki bi želeli tvorno sodelovati z idejami, kapitalom ali znanjem, da se nam pridružijo.

Občan: Ste morda s sprejetjem proračuna za leto 2002 začrtali tudi smernice za leto 2003?

Franc Pukšič: Pogoj za sprejetje proračuna za leto 2002 so razvojni programi, o katerih sem že nekaj spregovoril, to so pa tudi smernice do leta 2008.

Občan: Prihodnje leto se izteče vaš mandat. Ali lahko pričakujemo (v kolikor ne bo sprejet zakon, ki bi vam to onemogočil) vašo ponovno kandidaturo za župana?

Franc Pukšič: Vprašanje je nekoliko preuranjeno, na mojo odločitev o ponovni kandidaturi bo treba počakati do marca.

Občan: Ker zraven funkcije župana opravljate še funkcijo poslanca, verjamem, da se boste še naprej zavzemali, da bo prišel kakšen kos »proračunske torte« tudi v naš del Slovenije?

Franc Pukšič: Največje zadovoljstvo mi je, da sem uspel na ustavnem sodišču z ustavnim sporom na zakon o financiranju občin, saj je ta odločitev prinesla občinskemu proračunu 25% več sredstev, kot bi jih dobili brez tega spora. Ta sredstva so dobile vse slovenske občine, ki same ne zagotavljajo dovolj primerne porabe. Biti župan in poslanec pomeni prednost predvsem za demografsko ogrožena področja.

Nataša Žižek

Občan

Izdajatelj: Občinski svet Občine Destrnik

Uredništvo: Nataša Žižek, Milena Širec, Renata Čuček in Sabina Žampa.

Glasilo prejemajo vsa gospodinjstva v Občini Destrnik brezplačno. Javno glasilo OBČAN - GLASILO OBČINE DESTRIK je vpisano v evidenco javnih glasil pod zaporedno številko 1365.

Na podlagi Zakona o DDV sodi javno glasilo Občan med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8 %.

Naslov uredništva: OBČAN, Vintarovci 50, 2253 Destrnik.

Telefon: 02/752-09-00

Telefaks: 02/752-09-02

E pošta: casopis.obcan@siol.net

Časopis OBČAN izhaja v nakladi 850 izvodov

Prva številka časopisa Občan je izšla 25. julija 1996.

Odgovorna urednica: Nataša Žižek

Lektorica: Bojana Kolenko

Oblikovanje in tehnično urejanje: Zmagoslav Šalamun

Tisk: Tiskarna Grafis, Požeg 4, Rače

Preplastitve igrišča pod šolo so zraven učencev veseli tudi občani

DOHODNINSKO LETO SE IZTEKA

Bliža se tudi konec dohodninskega leta, zato naj vas opozorimo, da je v decembru še čas, da zavezanci za dohodnino zberete dovolj računov, s katerimi boste lahko uveljavljali zmanjšanje osnove za dohodnino za največ 3 odstotke.

Da osvežimo spomin, v nadaljevanju podrobneje predstavljamo 9. člen Zakona o dohodnini, ki določa, da se lahko osnova za dohodnino zmanjša za:

1. Sredstva, vložena v vrednostne papirje, katerih izdajatelj je Republika Slovenija in katerih vračilni rok je daljši od 12 mesecev. Olajšava se prizna za vsak vrednostni papir samo enkrat.

2. Sredstva, porabljena za nakup ali gradnjo stanovanjske hiše ali stanovanja za rešitev stanovanjskega problema zavezanca, za vzdrževanje teh objektov in odpravo arhitekturnih in komunikacijskih ovir za invalida v teh objektih. Zmanjšanje osnove za dohodnino lahko uveljavlja le lastnik premoženja.

3. Sredstva, ki jih lastnik naravne znamenitosti ali kulturnega spomenika vложи v njegovo vzdrževanje in letu, za katero se dohodnina odmerja, na podlagi dokumentacije izvajalca del, s katerim je strokovna organizacija za varstvo naravne in kulturne dediščine soglašala in na podlagi njene ugotovitve, da so izvedena dela prispevala k ohranjanju naravovarstvenih ali spomeniških lastnosti nepremičnine, ter sredstva, vložena v

nakup likovnih del, lep-oslovnih knjig ter plošč umetniške vrednosti. Če davčni organ dvomi, da gre za takšne predmete, da o tem mnenje minister za kulturo.

4. Prispevke in premije, namenjene za povečanje socialne varnosti zavezanca na področjih pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zdravstvenega varstva in zaposlovanja, plačane pravnim osebam s sedežem na območju Republike Slovenije. Določba se nanaša na prostovoljna zavarovanja, kot sta dodatno prostovoljno zavarovanje in dokup študijskih let, za druga zavarovanja, kot so življenjsko, menedžersko, rentno ali nezgodno zavarovanje, pa ni mogoče uveljavljati zmanjšanja osnove za dohodnino. Kot olajšavo lahko davčni zavezanec uveljavlja tudi znesek sredstev, vloženi v nakup zdravil, zdravstvenih in ortopedskih pripomočkov. Med zdravstvene in ortopedske pripomočke se štejejo obvezilni materiali (povoj, vata, gaza, levkoplast), ortotična in protetična sredstva, očesni in slušni pripomočki, ortopedska obutev, invalidski vozički ter sanitarne in druge priprave. Osnova za dohodnino se ne zmanjšuje za plačila zdravstvenih storitev, ki jih zavezanec plačuje pri zdravnikih specialistih, niti za stroške zdraviliškega zdravljenja, čeprav jih predpiše zdravnik.

5. Sredstva za nakup učbenikov in druge strokovne literature,

namenjene pridobivanju izobrazbe. Za nakup učbenikov ter druge strokovne in programske opreme se osnova zmanjša le, če so namenjeni za pridobivanje lastne izobrazbe, ne velja pa za vzdrževane družinske člane. Po določbah pravilnika o potrjevanju učbenikov so to učbeniki, delovni zvezki, zbirke nalog, atlasi in geografske karte ter učna sredstva, ki obsegajo večji del učnega načrta ali kataloga znanj.

6. Plačane zneske za šolnine (npr. glasbeno, jezikovno, podiplomsko izobraževanje itd.).

7. Plačane prostovoljne denarne prispevke in vrednost daril v naravi za humanitarne, kulturne, izobraževalne, znanstvene, športne, ekološke in religiozne namene, kadar so izplačani osebam, ki so v skladu s posebnimi predpisi organizirane za opravljanje takšnih dejavnosti, ter navedeni prispevki oziroma darila, izplačana invalidskim organizacijam. Darila morajo biti izražena v tolarški protivrednosti. Kot opozarjajo v davčni službi, morata biti za uveljavljanje zmanjšane osnove za dohodnino izpolnjena dva pogoja: da gre za prostovoljne prispevke (da ni blagovnega ali storitvenega toka) in da so izplačani osebam, ki so v skladu s posebnimi predpisi organizirane za opravljanje naštetih dejavnosti.

8. Plačani znesek sredstev, ki jih zavezanec v skladu s pogod-

bo dodatno prispeva v okviru cene za telefonski priključek ali priključek za vodovod, kanalizacijo, plinovod, toplovod ali kabelsko televizijo, v celoti ali deloma zgrajen s sredstvi iz samoprispjevka.

9. Plačane članarine političnim strankam in sindikatom.

10. Sredstva, vložena v nakup delnic zasebnih ali državnih skladov, ki so namenjena izključno razvoju znanosti in tehnologije (olajšava se prizna za vsak vrednostni papir samo enkrat).

11. Znesek sredstev, ki jih lastnik vложи v obnovo denacionaliziranega premoženja do višine valorizirane zmanjšane vrednosti denacionaliziranega premoženja v primerjavi z vrednostjo premoženja ob poddržavljenju.

12. Sredstva, vložena v nakup proizvodov, ki zmanjšujejo porabo pitne vode, električne energije in so tudi po drugih merilih, ki jih določí vlada, okolju manj škodljivi.

Zmanjšanje osnove za namene, opisane v točkah od 1 do 12, lahko znaša največ 3% osnove za dohodnino. Velja pa še poudariti, da se zmanjšanje osnove za namene po tem členu zavezanec prizna pod pogojem, da so bila sredstva porabljena osebno za zavezanca in da so bila dokazana z dokumenti, ki glasijo na njegovo ime.

Renata Čuček

ŠAHOVSKO TEKMOVANJE

Na Osnovni šoli Destrnik – Trnovska vas – Vitomarci smo 28. novembra 2001 organizirali tekmovanje v šahu. Udeležilo se ga je 14 učencev iz vseh treh šol: 7 učencev šahovskega krožka OŠ Destrnik, 4 udeleženci iz Trnovske vasi in 3 učenci iz šole Vitomarci.

Tekmovanje je potekalo v popoldanskem času, ko so bili učenci utrujeni že od dopoldanskega pouka, pa je bilo kljub temu začititi izredno športno borbenost in delo možganskih celic, saj so najboljši čakali pokali in priznanja. Prvo mesto je dosegel Mitja Kramberger iz Destrnika, drugo Uroš Vogrin iz Vitomarcev in tretje Rok Murko iz Trnovske vasi. Vsem slabše uvrščenim učencem čestitam in želim prihodnjic več športne sreče.

*Mentorica šahovskega krožka
Erika Maurič*

LOČKI VRH

Foto: Boris Bajec

Vas Ločki Vrh leži na severu občine Destrič. Meji na vasi Svetinci, Zasadi in Vintarovci ter Trnovski Vrh in Ločič v sosednji občini Trnovska vas. Razprostira se po grebenu Slovenskih goric na nadmorski višini 320 m, in se zliva v grabe imenovane Brezovec, Škrinjari in Lipna. Sama vas se deli na zgornji, srednji in spodnji Ločki Vrh.

Vas ima 65 hiš, ki so naseljene ali prazne, v njih pa živi okrog 160 ljudi. Osnovni vir preživetja za vaščane je zaposlitev v okoliških mestih. Nekaj je tudi takšnih, ki poleg službe obdelujejo še zemljo, za nekatere pa je samo zemlja vir dohodka za preživetje. Osnovna panoga je poljedelstvo, kjer se na manjših površinah pridelujejo kulture za preživetje, nekaj viškov pa je tudi za prodajo. Glavna panoga

jo mešani gozdovi.

Vas v zgodovini ni imela pomembnega mesta. Če sklepamo, da so bili ljudje vedno v podrejenem položaju in so vedno morali delati za nekoga drugega, to niti ni čudno. Ljudje so bili predvsem viničarji, oziroma vencarji, ki so delali za "ločkega kmeta". S svojim delom so plačevali najemnino za bajte, v daljšem času pa so imeli možnost, da so bajto skupaj z zemljo okrog nje tudi odkupili. Sklepamo lahko, da se je vas Ločki Vrh začela razvijati po letih 1320. Tega leta se namreč prvič omenja vas Ločič. Prisotnost ljudi v tem kraju dokazuje tudi spomenik s podobo Kristusa s križem na ramenih iz leta 1664. Je spomin na pobito grofovsko rodbino SEKELY, ki so jih Turki pobili v

Foto: Stanko Pukšič

v vasi pa je vinska trta, ki ima tudi svoje mesto v zgodovini vasi. To je predvsem "šmarnica" in nekaj sodobnih belih sort, ki pa jih v glavnem prodajo. V vasi najdemo tudi ekstenzivne sadovnjake jabolk, sliv, češenj, ipd, ostale površine pa pokriva-

gradu Svetinci. Iz ostankov gradu so jim nato postavili spomenik. V vasi je tudi nekaj zgodovinskih dokazov o takratnem življenju: kamen na prešpanu iz leta 1687, vrata na preši, ki so izdelana na svojevrsten način, stare kleti iz leta

1802 ipd.

Ljudje so se tudi nekaj kljub slabem življenju znali veseliti. Značilnosti, ki to dokazujejo in so se obdržale še v novejši zgodovini, so kopanje v gorici, likanje koruze, bali, ipd. Za vas je bila značilna tudi "lenišnica", ki je žal ni več. Ljudje so tam predelovali lan in konopljo, ki je bila dovoljena kultura. Iz pridelanega lanu so izdelovali

Foto: Stanko Pukšič

posteljnino, iz konoplje pa so "žalari" izdelovali "štrike in vožje".

Po zbranih podatkih je bila okrog leta 1910 pri Bajsovih celo gostilna.

Prav tako imajo svoje mesto v zgodovini tudi nekateri ljudje iz naše vasi. Leta 1825 se je v vasi rodil JOHANN KOČMUT, za katerega drugi podatki niso znani. Leta 1877 se je rodil MATIJA BELEC, ki ga zgodovina opisuje kot bajtarskega sina, ki je napisal štiri zbirke pesmi in knjigo povesti. Izdeloval je tudi orglice. Ko sem zbiral gradivo za objavo sem našel pesem avtorja Matije Belca, ki je zapisal:

Hrga- Hameršak sta pismouka, težkega dela sta lenuha, jela, pila in kadila, pa Čeha bi volila.

Obrazložitev:

Hrga-pismonoša
Hameršak-vaški cenilec
Čeh-Bračičev Tonček

Leta 1947 se je v vasi rodil TONE PERŠAK, znani teatrolog, pisatelj in dramaturg. V svojem delu USEDLINE govori o svoji mladosti, ki jo je preživel v Ločkem Vrh. Leta 1962 pa se je tu rodil MILAN KOS, ki je član minoritskega reda.

Na krščansko življenje v vaščanov nas v vasi opozarjata "Horvatov in Kovačičev" križ ter

Hameršakova in Kosova kapela. Pri slednji se tudi vsako leto zberemo pri blagoslovu jedil. Žal ni več "Kokotovega" križa, ki ga je skupaj s kmetijo uničil zob časa. Vas pa zaznamuje tudi pokopališče z vežico, ki je sestavni del vasi.

Največji premiki v razvoju infrastrukture v vasi so se začeli po letu 1979. Najprej je stekla akcija za izgradnjo transformatorske

postaje, ki je bila nato leta 1984 rekonstruirana z deli na nizkonapetostnih elektro omrežjih. Leta 1982 je tedanja krajevna skupnost namenila prva finančna sredstva za izdelavo načrtov za vodovodno omrežje in vodohram, ki pa je imel tudi širši pomen. V letih 1983-85 se je gradil primarni in sekundarni vod ter vodohram. Vas je bila eno samo veliko gradbišče. Vse "grive" in ceste so bile razkopane, vas je bila polna brigadirjev. Vodovod so večinoma kopali ročno, in to brigadirji mladinskih delovnih brigad Slovenske gorice iz cele bivše Jugoslavije. V letu smo vaščani že imeli možnost izgradnje hišnih priključkov.

Vzporedno z dokončanjem vodovoda smo začeli s prvimi strojnimi deli pri posodobitvi cest. Prva večja akcija je bila za pokopališčem. Uredili smo klančino in prvotno cestišče, ki je segalo do Hauptmanovega križa. Nova trasa cestišča se je premaknila na rob pokopališča, kjer je bilo samo grmovje. Cesta se je nato gramozirala in bila leta 1988 asfaltirana v dolžini 300m. Naslednje leto pa smo z zbranimi sredstvi vaščanov in krajevne skupnosti asfaltirali še naslednjih 514 m glavne ceste.

Po tem letu smo v vasi izvajali

Foto: Stanko Pukšič

Foto: Boris Bajec

samo gramoziranje oziroma minimalno redno vzdrževanje cest.

Z nastankom nove države in lokalne samouprave se nam je ponudila priložnost, da posodobimo celo dolžino glavne ceste. V Občinskem svetu Občine Destrnik – Trnovska vas nam je uspelo omenjeno cesto uvrstiti na prvo mesto prioritete liste za pridobitev sredstev od države. Z denarjem države in denarjem vaščanov, katerih pogodbe so dosegale tudi do 4000 DEM za gospodinjstvo ter z veliko prostovoljnega dela smo nato začeli izgradnjo oziroma modernizacijo ceste. Ta projekt smo leta 1996 tudi uspešno zaključili, vzporedno pa smo še asfaltirali nekatere priključke. Istočasno smo uspeli s finančno pomočjo bivše občine ustaviti dva plazo-

va, in sicer pri Kosovih in Krajncvih, ki je že ogrožal hišo. Po tej akciji smo se lotili javne razsvetljave ob glavni cesti in še nekaterih priključkov. S prostovoljnimi delom in nabranim denarjem smo akcijo leta 1997 zaključili.

Na področju urejenosti vasi se vsako leto z različnimi akcijami trudimo urediti področja ob cesti. S prostovoljnimi prispevki pa smo med prvimi v občini uredili prometno signalizacijo in postavili kažipot, na katera smo zelo ponosni.

Družabno življenje vaščanov v novejšem času ni preveč razgibano. Akcije asfaltiranja cest, razsvetljave vasi in blagoslova spomenika pa kažejo, da je tudi to možno in potrebno. V sklopu vseh teh akcij smo si enkrat letno vzeli čas, se dobili skoraj vsi na enem

mestu in ugotovili, da potrebujemo tudi tak način druženja.

Prav tako se naši vaščani s prikazi že skoraj zgodovinskih običajev (žaganje lesa za rušt, izdelava oziroma ometavanje butanih hiš) udeležijo kmečkega praznika na Destrniku.

Vas Ločki Vrh v vseh akcijah zastopa vaški odbor, ki že petnajst let v skoraj isti sestavi skupaj z vaščani skrbi za razvoj vasi. Sodoben tempo življenja nam dokazuje, da mora imeti vsaka sredina- tudi as zagotovljeno osnovno infrastrukturo, da ne propada. To se odraža tudi v naši vasi. Deloma rešena infrastruktura ne prazni vasi. Ljudje ostajajo, celo mladi, nekateri se priseljujejo. Žal pa je tudi nekaj takšnih hiš, v katerih živijo ostareli ljudje ali pa so hiše

prazne in propadajo.

Vas ima še veliko nerešenih problemov – od ureditve in asfaltiranja priključkov do posameznih zaselkov, končanja javne razsvetljave, ureditve zgodovinskih obeležij – kapele ipd., do večje urejenosti vasi.

Največja želja pa je, da bi si vsaj enkrat ne leto vzeli čas za sosedo iz zgornjega, srednjega ali spodnjega dela vasi in se dobili ne samo pri delovni akciji ampak tudi pri obloženih mizi. Le tako bomo uspeli ustaviti čas za nekaj ur, ki jih bomo preživeli skupaj.

Vsem vaščanom želim v imenu vaškega odbora in v svojem imenu vesele božične praznike in srečno 2002.

Podatke zbral in zapisal
Predsednik VO Ločki Vrh
Venčeslav Kramberger

Janežovski Vrh – nekoč in danes

Vas Janežovski Vrh se razteza na treh gručastih grebenih, ki dosežejo do 350 metrov nadmorske višine. Danes šteje vas 244 prebivalcev (128 žensk in 116 moških).

Prebivalcem so včasih rekli Vrhovci (zaradi lege vasi), zraven živinoreje, sadjarstva, poljedelstva in obrti so se ukvarjali tudi z vinogradništvom.

S kmetovanjem so se nekoč ukvarjale naslednje kmetije:

- Janušova (danes Brumnova), št. 24,
- Šelova (danes Podhostnikova), št. 19,
- Pukšičeva (danes Zelenko-Flajšmanova), št. 14,
- Mesarečeva in
- Irglova, št. 17.

Zelo je bila razvejana tudi obrt:

- Janušovi (št. 24); lenišnica (lanišnica), tkalnica in majhen mlin, kasneje je bil tu doma

Janez Brumen, ki je bil cimerman,

- Hameršaki (št. 49); lenišnica – sušili so sadje, trli konopljo, pletli so "štrike in vožje",

- Šelovi (št. 19); izdelovali so kipce za kapele in križe,

- Franc Irgl (št. 17); je bil živinozdravnik,

- Jože Bezjak (št. 43); je bil žnidar,

- Anton Zagoršek (št. 20); je bil pokrivač slamatih streh in merilec z leskovo palico za kopanje studencev,

- Janžek Cizerl (št. 40); je imel kovačijo od leta 1921-1965, ko je z tradicijo nadaljeval njegov sin,

- Franc Cizerl (št. 26); ki se s kovačijo ukvarja še danes,

- Ivan Irgl (št. 33); se prav tako še danes ukvarja s kovačijo,

- Terlavčnikovi (št. 34); so imeli gostilno in lekarno,

- Franc Zelenko (št. 14); ukvarjal se je z mesarijo.

V vasi je bila nekoč tudi grofija,

danes Krambergerjev štok (št. 27). Nekoč je bila stavba še za eno nadstropje višja. Zraven je bila tudi kapela za molitev, ki so jo kasneje podrli. Še danes hranijo Krambergerjevi velik križ. Od grofije je žal malo ohranjenega, saj se je menjalo več lastnikov, pa tudi stavba je

služila več namenom. Tu je bila včasih pošta in nekaj časa tudi policija.

V vasi stoji tudi šola s telovadnico. Šola se ponaša z najsodobnejšo opremo, saj je dobila prvo nagrado za energetske učinkovite projekte v letu 2001. Priznanje sta podelila AURE

Nekoč je pouk potekal tudi v Veršičevi hiši - Hameršakovi.

Foto: Hameršak

Ljudske pevke se srečujejo pri Mariji Zver

Slavica Kramberger

(Agencija za učinkovito rabo energije) in Gospodarski vestnik v okviru Ministrstva za gospodarske dejavnosti v Portorožu. Danes obiskuje šolo 260 učencev, 20 otrok pa vrtec. Zgodovina šole sega preko 230 let nazaj. Že leta 1716 je bila prostovoljna zasebna šola, rednejša pa od leta 1767, zato za uradni začetek šolstva štejemo leto 1767.

Nekoč je pouk potekal tudi v Veršičevi hiši – Hameršakovi (št. 49).

Prva "prava" šola je bila zgrajena leta 1829 na današnjem mestu. Imela je le en razred, kasneje so jo dograjevali. V njej so se šolali pomembni ljudje, ki danes bogatijo gospodarski, razvojni, kulturni in politični duh Destrnika in širše domovine.

Zraven šole je bil zgrajen tudi farni dom, kasneje kulturni dom, v katerem so velikokrat prirejali igre, ki so pritegnile veliko krajanov.

Leta 1848, v času gibanja Zedinjene Slovenije, ko je po mnogih farah na Slovenskem potekalo zbiranje podpisov v podporo zahtev prvega slovenskega narodnega programa (deželni zbor, uvedba slovenščine v kanclije in šole

ipd.), je razen kaplana in župana podpisalo peticijo še 15 faranov. Na ta prispevek naših prednikov k oblikovanju narodne samozavesti smo lahko zelo ponosni.

V letu 1878 je bilo po podatkih profesorja Jakoba Emeršiča v vasi 66 hiš in 199 prebivalcev, od tega 112 žensk in 82 moških. Moških je bilo precej manj; nekaj jih je vzela vojska, nekaj bolezni (tuberkuloza, ošpice, davica), nekaj nesreče pri delu (oranje, spravilo lesa iz gozdov), nekaj pa jih je zapustilo svet zaradi fantovskih pretepev na veselicah ali balih.

V vasi Janežovski Vrh sta ohranjeni tudi dve kapeli:

- Janušova (danes Brumnova oz. Rajšpova), zanjo skrbi Marija Brumen, št. 24 in

- Hameršakova, za katero še danes skrbita Franc in Marija Hameršak, št. 49.

Nekoč so pri kapeli blagoslovljali velikonočne jedi, v času šmarnic pa so ob nedeljah v majskih večerih vaščani peli in molili.

Omenili smo že, da je še ohranjen velik križ pri Krambergerjevih, ohranjena pa je tudi Marijina podoba pri

Kolednikovih.

Danes se ljudje v glavnem vozijo na delo v bližnja mesta in večje kraje. Nekaj se jih še vedno ukvarja s kmetijsko dejavnostjo, vedno več ljudi pa se ukvarja tudi z obrtjo:

- Elektroinštalacije Zelenik (št. 49),
- Avtoprevoznitvo Albin Murko (št. 47),
- Šiviljstvo Krista Zelenik (št. 43),
- Mesarstvo Franc Turnšek (št. 38),
- Avtoprevoznitvo Marjan Šteger (št. 14d),
- Kemična čistilnica Marko Antolič (št. 14c).

V vasi pa ne manjkajo niti igralci, plesalci, muzikantje in pevci. Krajanji vasi Janežovski Vrh so aktivni v gledališču, pri folklorni skupini, v raznih ansamblih. Iz naše vasi so kar tri krajanke aktivne pri skupini ljudskih pevk, ki se redno srečujejo pri Mariji Zver (št. 37).

Za napredek vasi Janežovski Vrh skrbi že nekaj let Ciril Koser, ki je od leta 1999 tudi predsednik vaškega odbora in ima največ zaslug za ureditev vaše razsvetljave, za asfaltiranje kar nekaj javnih poti, za postavitev dveh avtobusnih postajališč in za postavitev dveh turističnih označb, ki vas pozdravita ob vstopu v Destrnik oziroma v Janežovski Vrh.

V občini se v zadnjem času pojavlja vse več tabel z vrisanimi

hišnimi številkami, tako je tudi v naši vasi zadnja pridobitev označevalna tabla, na kateri bo moč najti vsako hišo.

Zaslug za razvoj ne smemo pripisati le vaškemu odboru temveč vsem zaslužnim vaščanom.

Nekoč so se vaščani srečevali pri luščenju koščic, cajzanju perja, žganjekuhi, ličkanju koruze, obrezovanju repe. Da pa se družabnost ohranja tudi v današnjem času, skrbijo predsednik in člani vaškega odbora, ki organizirajo srečanja ob postavitvi majskega drevesa, na kostenjem pikniku... Še vedno pa je zelo živa tudi sosedska pomoč.

Vaščani vasi Janežovski Vrh smo le delček mozaika v celotni podobi Občine Destrnik, ki dosega vedno večji razvoj na vseh področjih. Zavedamo se, da je za napredek pomembna složnost vseh prebivalcev občine.

S skupnim delom smo to že nešteto krat dokazali, zato naj tako ostane tudi v bodoče in naj nam novo leto prinese nove uspehe, ki se jih bomo skupaj veselili.

Zapisa Metka Kajzer,
s podatki pa so pomagali:
- predsednik VO Ciril Koser,
- vaščanke Marija Zver, Frančka
Brumen in Marija Cizerl,
- dr. Milan Zver in
- publikacija OŠ Destrnik: Naše šole
skozi čas.

Vaščani pri postavitvi avtobusnega postajališča

Foto: Ciril Koser

Uradni vestnik

Leto VI, številka 7

(Občina Destrnik)

21. december 2001

V S E B I N A

1. ODLOK

o spremembah in dopolnitvah Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč v Občini Destrnik

2. PRAVILNIK

o zagotavljanju pogojev za delovanje svetnikov oziroma svetniških skupin

1.

Na podlagi 58. in 61. člena Zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list RS, št. 18/84, 32/85 in 33/86, 33/89, 18/93, 44/97) v zvezi s 56. členom Zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list RS, št. 44/97), 3. in 25. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 25/83, 47/87, 5/90 in 73/98), 22. člena Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 80/94) ter 91. člena Statuta Občine Destrnik (Uradni vestnik Občine Destrnik, št. 1/99) je Občinski svet Občine Destrnik na 23. redni seji, dne 03.12.2001, sprejel

ODLOK

o spremembah in dopolnitvah Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč v Občini Destrnik

1. člen

V odloku o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč v Občini Destrnik (Uradni vestnik Občine Destrnik, št. 8/99) in v Odloku o spremembah in dopolnitvah Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč v Občini Destrnik (Uradni vestnik Občine Destrnik, št. 9/2000) se dopolni naslednje besedilo:

2. člen

V 6. členu se doda točka 7., ki glasi: "zapuščenost in dotrajanost objekta oziroma stavbnega zemljišča".

3. člen

Zapuščenost in dotrajanost objekta

Vsi zapuščeni in dotrajani objekti na stavbnih zemljiščih se dodatno ovrednotijo z naslednjimi točkami:

OBMOČJE

I. območje II. območje III. območje

ŠT. TOČK 100 70 50

Kriteriji za zapuščen in dotrajan objekt so:

1. nenaseljen objekt (brez stanovalcev ali poslovne dejavnosti);
2. nevzdrževan zunanji videz objekta ali pripadajočega stavbnega zemljišča;
3. nedograjen objekt več kot 5 let od izdaje gradbenega dovoljenja.

Objekti na stavbnih zemljiščih iz tega člena se ovrednotijo s pripadajočim številom točk, če se ugotovita najmanj dva od kriterijev za stanje objekta.

4. člen

V 8. členu se v delu, ki določa namembnost ostalih pridobitnih površin izven stavbe, doda

nova alineja, ki glasi:

V drugi alineji se spremeni število točk površinam namenjenim distribuciji električne energije na:

OBMOČJE

I. območje II. območje III. območje

ŠT. TOČK 800 600 400

5. člen

Ta odlok prične veljati naslednji dan po sprejemu. Objavi se v Uradnem vestniku Občine Destrnik.

Številka:032-01/2001-23R-5

Datum:03.12.2001

Župan Občine Destrnik:
Franc PUKŠIČ, s.r.

2.

Na podlagi 15. člena Statuta Občine Destrnik (Uradni vestnik Občine Destrnik, št. 1/99) je Občinski svet Občine Destrnik na svoji 23. redni seji, dne 03.12.2001, sprejel

PRAVILNIK

o zagotavljanju pogojev za delovanje svetnikov oziroma svetniških skupin

1. člen

S tem pravilnikom je podrobneje razčlenjena določba 15. člena Poslovnika Občinskega sveta Občine Destrnik (Uradni vestnik Občine Destrnik, št. 2/99) o zagotavljanju pogojev za delovanje svetnikov oziroma svetniških skupin.

2. člen

Finančna sredstva za delovanje svetnikov oziroma svetniških skupin se zagotavljajo iz sredstev proračuna.

Finančna sredstva se vodijo za vsakega svetnika oziroma svetniško skupino posamezno po stroškovnih mestih.

3. člen

Pripadajoča finančna sredstva se določijo tako, da se za delovanje svetnikov oziroma svetniških skupin zagotavlja za posameznega svetnika 3.632,00 SIT mesečno za pokrivanje stroškov.

Finančna sredstva se odobravajo mesečno po dvanajstinalah, pri čemer se v tekoči mesec dodatno prenesejo morebitna neporabljena sredstva iz prejšnjega meseca.

4. člen

V kolikor se svetniki v skladu z določili poslovnika občinskega sveta povežejo v svetniško skupino, vodja svetniške skupine predloži občinski upravi seznam članov z njihovimi podpisi, ki je osnova za odobritev finančnih sredstev svetniški skupino.

5. člen

Občina Destrnik svetnikom oziroma svetniškim skupinam zagotavlja pokritje stroškov za plačila:

- pisarniškega materiala,
- poštnin in telekomunikacijskih storitev,
- stroškov fotokopiranja,
- naročnine za uradni list in strokovno literaturo,
- stroškov izobraževanja,
- strokovne pomoči, ki jo nudijo organizacije oziroma posamezniki,
- najemnine za uporabo prostorov,
- stroškov za stike z občani.

Osnova za izplačilo je izstavljen račun, ki glasi na Občino Destrnik, s pripisom za svetnika oziroma svetniško skupino.

6. člen

Odredbe za porabo finančnih sredstev iz proračunske postavke »sredstva za delovanje svetnikov oziroma svetniških skupin« v skladu z določili tega pravilnika izdaja na predlog svetnika oziroma vodja svetniške skupine, ko je ta ustanovljena, župan Občine Destrnik, lahko pa pooblasti določene osebe za izdajanje odredb za porabo finančnih sredstev.

7. člen

Oddelek za finance Občine Destrnik je dolžan na zahtevo svetnika oziroma svetniške skupine le – temu omogočiti vpogled v finančno dokumentacijo o porabi sredstev.

8. člen

Za nujen sklic svetniške skupine med zasedanjem občinskega sveta se v občinski zgradbi zagotovi poseben prostor.

9. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku Občine Destrnik.

Štev.:032-01/2001-23R-4
Datum:03.12.2001

Župan Občine Destrnik:
Franc PUKŠIČ, s.r.

»ČLOVEK, POMISLI, KAJ DELAŠ!«

Čas pred božičem Cerkev imenuje advent, kar pomeni prihod. V tem času so noči dolge, dnevi kratki, moč sonca poje. V hladu in temi se za človeka skrivata skrivnost in groza. Človeška narava teži za soncem in svetlobo, zato je naš davni prednik tem bolj občutil mrtvaško vzdušje časa pred zimskim kresom. Izoblikoval si je predstave o duhovih svojih prednikov, ki da v tem času prihajajo nazaj na svet; trepetal je v strahu, da bo pojemajoče sonce nazadnje ugasil; čutil in slutil je neznane moči, ki se v tem času gibljejo v naravi, in se zatekal k čaru, da bi se zavaroval pred vsem, kar mu je grozilo.

Krščanstvo je prineslo luč in toploto v ta nekoč temni in mrtvaško hladni čas. Predstavam o dušah rajnikov je dalo nov smisel, ki je poln tolažbe. Novo pojmovanje stvarstva je rodilo zaupanje v stalnost menjav v naravi. Predvsem pa je svetla in topla vera v rojstvo Odrašenika in v odrešenje slehernega človeka stopila na mesto nejasnih, grozljivih predstav, ki so oživljale v tem času vsakdanji svet našega prednika.

Krščanstvo seveda ni dokončno in popolnoma prekrilo poganskih verovanj. Zavedno in

nezavedno je slovenski človek (in ne samo on) hranil velik del poganske dediščine, ki je stoletja krščanstva niso mogla uničiti. Ta dediščina vztraja in kljubuje celo novim časom. Krščansko prepričanje in poganska dediščina živita stoletja vstric, drugo ob drugem. Korenine poganskih verovanj so tako globoke, da jim je Cerkev dala samo nov smisel, ohranila pa se je stara oblika. Tako se zlasti v tem času prepletajo pobožne krščanske šege z očitnimi poganskimi ostanki, ki danes komaj še motijo in se jih kot takih marsikdaj niti ne zavedamo. V nešteti čarodajnih verovanjih, šegah in dejanjih, ki so danes v glavnem le še šala, se hrani čista poganska ostalina: od sežiganja božičnega panja na sveti večer, do vlijanja svinca in podobnih šeg. O božiču in novem letu se srečujemo s pojavi, ki s krščanstvom nimajo nič skupnega.

Toda nekdanji strah se je umaknil in v temi sije luč iz jaslac. Kljub vsem trdoživim, danes povsem nedolžnim, kvečjemu le še zanimivim in celo zabavnim ostankom poganstva, je krščanstvo razlilo na ta čas svojo tolažbo in zaupno pričakovanje. Tema se je umaknila svetlobi, strah se je

umaknil veselju.

In ker smo v adventnem času in bolj dojemljivi za razne vraže in pripovedovanje, vam dajem v branje zapis iz leta 1898. Sicer ni neposredno vezan na adventni, zimski čas, je pa prikupen v toliko, da lahko o »praznovrstu« razmišljate in se spomnite še česa v zvezi s tem. In ker je adventni čas tisto umirjeno obdobje, ko naj bi imeli več časa za družino, sosede, sorodnike, prijatelje, za druženje, vam dajem iztočnico za zabavne pogovore in prijetne praznike.

»... V onem davno minulem času je bilo med ljudmi mnogo praznovrstva; vse je govorilo o strahovih, o čarovnicah in veščah. Muršec¹ dijak je bil dovolj poučen, da so nične take čenče, a vendar se mu je v počitnicah enkrat pripetil slučaj, v katerem je imel prestati njegov pogum težko izkušnjo. Oče ga je poslal nekega večera v sosedno vas Gočovo, da bi pozvedel nekaj važnega. Ko pride do kraja domače vasi, bila je že tema; kar zagleda veščo, ktera je ob cesti pri plotu plapolala modro - belkasto, vedno na istem mestu. Ni se je ustrašil, dobro vedoč, da je to neškodljiva prirodna prikazen. Mirno dalje korakajoč, premišljal je ljudske pravljice o tem, kar stopita - o groza - pred njega, ko bi trenil, dva žareča moža. Lasje so se mu zježili na glavi, in ves omamljen se je stresel na celem telesu - tako se mu je razburila mladeniška domišljija. Ni mogel stopiti ne

za korak naprej, ne nazaj. V tem hipu mu je zašepetal notranji glas na uho besede, ki si jih je vtisnil svoje dni globoko v spomin, ko se je bil v neki stvari prenačel: »Človek, pomisli, kaj delaš!« Takoj je ta rek na glas ponavljal in potem zavriskal, da je odmevalo; s tem je bilo strahu in trepeta konec. Zdaj je spoznal, da sta domnevana dva žareča moža le dve razsvetljeni okni, kateri je zagledal, nenadoma stopivši izza grmovja. To kaže, da je človeku, kedar se mu primeri kaj izvenrednega, ali ko mu zažuga nagloma nevarnost, potrebna le premišljenost in zavednost - in brz si ve pomagati. Malo deco pak z vražami strašiti, je grešno in neumno, ker otrok slabih živcev od strahu lahko zboli, marsikateri pa ostane vse žive dni bedast strahopetnež - pametnim ljudem v pomilovanje, hudobnim v posmeh.»

Jelka Pšajd

Viri:

J. G. Urbanov, Slovenske večernice, Celovec 1898
Niko Kuret, Praznično leto Slovencev, Druga knjiga, Ljubljana 1989, str. 209-211.

¹ Jožef Muršec - Živkov, duhovnik in narodni buditelj, podpornik šole in še več, rojen v Bišu 1807-1895.

TEDEN KARITAS

Vsak, ki je v svojem življenju že naredil kaj prostovoljnega, ve, da le z dobrimi mislimi dosegaš svojo notranjo izpolnitev in zadovoljstvo, kar te spodbuja k nadaljnemu delu.

Tudi sodelavci župnijske Karitas si želimo nekaj takih besed in novih zagnanih članov, ki boste pripravljene dati.

Izkoreniniti hočemo revščino, skoraj vedno najprej pomislimo na materialno. Najtežja prostovoljčeva izkušnja pa ni povezana s take vrste revščino, ampak se navezuje na ljudi, ki so osamljeni, obupani, prizadeti, in jih srečamo ob svojem delu. Ne želijo si ničesar drugega kot trenutek časa in razumevajoč obraz. Ali živimo ljudje res tako hitro in eden mimo drugega, da si ne moremo dati niti tega?

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki ste v tednu KARITAS s svojim darom v kakršnikoli obliki osrečili bližnjega.

Vesele in blagoslovljene božične praznike, v novem letu 2002 pa veliko zdravja, notranjega miru in duhovne radosti vam želimo sodelavci ŽK sv. Urban.

Marija Potrč

POSESTNA SESTAVA IN KMETIJSKA POLITIKA

Na Bledu je bil 26. in 27. novembra 2001 že 16. tradicionalni posvet Kmetijsko svetovalne službe Slovenije, letos se je pridružila še Kmetijsko gozdarska zbornica. Posvet je bil strnjen v dva sklopa in sicer:

-posestna sestava in
-kmetijska politika.

Velikostna in posestna struktura kmečkih gospodarstev na ozemlju sedanje Republike Slovenije se skozi 20. stoletje ni pomembno spreminjala. Tri četrtine do štiri petine gospodarstev je vseskozi imelo manj kot 10 ha skupnih površin, s tendenco zmanjševanja na račun dedovanja, zemljiških reform po drugi svetovni vojni ter zemljiškega maksimuma, ki je preprečeval gospodarjenje na več kot 10 ha obdelovanih površin na posamezno gospodarstvo. V tridesetih letih prejšnjega stoletja je bila slovenska kmetija z 8 ha kmetijskih površin v uporabi po velikosti primerljiva s kmetijami večine držav v srednji Evropi. Do konca preteklega stoletja se je drugod število kmečkih gospodarstev tudi več kot prepolovilo, skupna površina kmetijskih površin v uporabi pa je ostala ohranjena, tako da se je povprečna velikost podvojila. V slovenskem kmetijstvu je v tem obdobju potekal politično motiviran proces diskriminiranja razvoja tradicionalnih kmečkih gospodarstev, ki je vodil v izrazito zmanjševanje povprečne velikosti gospodarstev. Podatki popisa kmetijstva iz leta 2000 kažejo, da se število gospodarstev z manj kot 3 ha kmetijskih površin v rabi zmanjšuje, povečuje pa se število gospodarstev z več kot 5 ha kmetijskih zemljišč v uporabi. Nekaj sto kmetij obdeluje že več kot 20 ha kmetijskih zemljišč v uporabi, kar je napredek glede na preteklost, ko je zakonodaja preprečevala pridobivanje zemljišč čez postavljeno mejo desetih hektarjev.

K mobilnosti zemlje in kapitala lahko veliko prispeva tudi socio-demografska struktura kmetijske delovne sile. Popis iz leta 2000 kaže zaskrbljujoče stanje. Razmeroma visoko je zastopana delovna sila v pozni aktivni dobi ali izven nje – nad 55 let starosti, kar predstavlja slabo polovico delovne sile na kmetijah.

Neugodno sliko dajejo tudi podatki o izobrazbi delovne sile. Podatki prikazujejo gospodarje, ki so nosilci odločanja na kmetijah, in predstavljajo 45% delovne sile na kmetijah. Kar 59% gospodarjev ima končano le osnovno šolo ali je brez formalne izobrazbe, 38% pa jih ima poklicno ali srednješolsko izobrazbo. Glede poklicne usposobljenosti je stanje z vidika formalne kmetijske izobrazbe še manj ugodno, saj ima le 15% gospodarjev končanega vsaj enega od programov kmetijskega izobraževanja. Predvidenega naslednika ima 23% kmetij. Neugodna starostna in izobrazbena struktura sta le dva od večjih problemov hitrejšega prestrukturiranja slovenskega kmetijstva. Prevzemi kmetij se odvijajo v za naslednike

že manj zanimivih letih, ko ti že najdejo primerno zaposlitev izven kmetijstva. Kmetije se spreminjajo počasi, tako v proizvodnih usmeritvah, obsegu proizvodnje, kot tudi v intenzivnosti in storilnosti proizvodnje.

Pri ekonomski velikosti kmetij so rezultati zelo poučni in potrjujejo tezo o neugodni velikostni strukturi in s tem povezanim dohodkovnim problemom slovenskega kmetijstva. V Sloveniji se največje število kmetij uvršča v najnižji razred. Obstaja skoraj polovica (47%) družinskih kmetij z okoli 0,5 milijona SIT potencialnega letnega pokritja, oziroma blizu tri četrtine takšnih, ki imajo ekonomsko moč en milijon tolarjev potencialnega letnega pokritja. Le dobrega pol odstotka kmetij spada nad 10 milijonov SIT potencialnega letnega pokritja. Povprečna ekonomska velikost slovenskega kmečkega gospodarstva znaša manj kot milijon SIT. (Pokritje pomeni razliko med potencialnimi prihodki in sprejemljivimi stroški pridelave).

Brez ekonomske poglobljenih izračunov lahko ob upoštevanju dejstva, da mora dohodkovno zanimivo delovno mesto biti zagotovljeno vsaj desetletje naprej, v grobem ocenimo, da bi na delovno mesto danes morali računati z vsaj 25 ha kmetijskih zemljišč v živinoreji in a50 ha v poljedelstvu. V prirerji mleka so investicije pod 60, 70 glav krav molznic manj smiselne, v prašičereji lahko rečemo nekaj podobnega za velikost 50 plemenskih svinj na gospodarstvo. Kmet z vso svojo mehanizacijo lahko brez večjih težav obvlada 150 in več ha v poljedelstvu. Vse to pa so velikosti, ki izrazito odstopajo od trenutnih velikosti v slovenskem kmetijstvu.

Predvidevamo lahko, da se bo število kmetij v naslednjih dvajsetih letih izrazito zmanjšalo. In kaj to pomeni za Slovenijo, kjer je znano, da naravne razmere (razgibanost terena) ne omogočajo velike koncentracije zemljišč, kmečkih gospodarstev v njihovi obliki, številu in namenu pa tudi ni mogoče ohraniti.

Potrebno si je prizadevati za oblikovanje strukturno jeter, ki naj bodo kot profesionalne kmetije, mešane – vitalne ter ostale. Torej za Slovenijo ni nikakršna tragedija, da imamo majhne kmetije, slabo je, da nimamo tudi segmenta velikih. Za naše razmere še kako velja, da je zdrava posestna struktura mešanica velikih in malih gospodarstev. Agrarna politika ne sme zapostavljati nobenih. Edini kriterij za presojo njihove upravičenosti je zagotavljanje njihove obdelanosti, trajnostno, večnamensko in konkurenčno kmetijstvo. Vzpostaviti je treba sistem kmetijstva, ki bo sposoben negovati krajino, ohranjati prostor in pridelovati potrebne dobrine na naravi prijazen način. V tem smislu mešane kmetije v Sloveniji niso in ne bi smele biti le začasna oblika. Poudarjanje pestrosti agrarne struk-

ture pa ne sme zanemariti razvoja poklicnih kmetij. Te imajo prednost na področjih, ugodnih za kmetovanje (ravnine, doline). V gričevnatem oziroma hribovskem svetu pa bo dobrodošla vsaka oblika kmetijskega gospodarstva, ki bo zagotavljala obdelanost površin.

In kakšne so možnosti agrarno političnega reševanja neugodne strukture?

Na procese strukturnih sprememb, ki se dotikajo kmetijstva, lahko vplivamo na več načinov. Eden je proces strukturnih sprememb z ukrepi regionalne politike kot tudi splošne gospodarske razmere. Pri tem pomeni gospodarski razvoj odpiranje novih delovnih mest, ki vzpodbujajo kmetijsko delovno silo, da opusti kmetovanje ali da kmečko gospodarstvo vodi naprej v mešani obliki. Drugi način je tržno – cenovna politika, ki pa je vsekakor omejena, predvsem s pomočjo primerne ravni cen oziroma prihodkov ter neposrednih proračunskih plačil. Na tem področju se pripravljajo največje spremembe. Na proces strukturnih sprememb v kmetijstvu vpliva tudi zemljiška in davčna politika. Najbolj izrazit ukrep so verjetno omejene možnosti nakupa in najema zemljišč ter delovanje posebnih ustanov za vodenje zemljiškega trga. Če je prenos zemljišč pogojen z izobrazbo, starostjo, poklicem in razvojno sposobnostjo kmetij ter je obenem še povezan z nadzorom cen kmetijskih zemljišč, je mogoče močno usmerjati strukturne spremembe. Vendar ta ukrep zahteva jasne programske cilje politike ter strogost in načelnost pri izvedbi, pa tudi njeno dobro organizacijo.

Večjo učinkovitost ukrepov omejene ali prednostne možnosti prenosa zemljišč lahko prinese še splošna in posebna davčna politika do zemljišč. Zaostrovanje davčne politike bi sprostito precej kmetijskih površin, vendar z vsemi nezaželenimi (socialnimi) učinki na majhna in ostarela gospodarstva.

In kaj je tista jasna vizija in programi politike, ki z ukrepi in celovitim pristopom omogoča strukturne spremembe?

Prevetriti kaže ves zakonodajni del kmetijske politike ter vse potencialne ukrepe. Pri tem so možnosti različne:

-vzpostaviti celovito delovanje Sklada kmetijskih in gozdarskih zemljišč s prednostno pravico nakupa in prodaje zemljišč razvojno sposobnim kmetijskim gospodarstvom (tudi kmetijskim podjetjem); sklad naj postane tudi usmerjevalec trga s kmetijskimi zemljišči;

-resno razmisliti o katastrskem dohodku in možnostih vplivanja na strukturne spremembe z njegovim dvigom ter olajšavamami za tiste, ki dosega različne ravni obdelanosti; -večji pomen in vlogo nameniti ukrepu mladih kmetov pri investicijskih podporah; -preveriti možnosti uvedbe ukrepa zgodnjega upokojevanja, tudi v povezavi s potencialnimi možnostmi izdatnega sofinanciranja

ukrepa s sredstvi Evropske unije;
 -posebno pozornost nameniti razdelitvi individualnih pravic do kvot in referenčnih količin na področju priraje mleka, reje drobnice in krav dojlj;
 -na novo opredeliti politiko na področju zemljiških operacij, ki naj prispeva k reševanju velikostnega problema;
 -opredeliti večjo vlogo razvojne politike

kmetijstva;
 -aktivneje voditi politiko pri iskanju možnosti alternativnih in kmetijskih dohodkovnih virov;
 -vzpostaviti jasno informacijsko politiko, ki naj kmetu jasno pove, kakšne so njegove ekonomske perspektive in potrebni koraki za prilagajanje.
 Pri vsem tem pa moramo izhajati iz dejstva,

da je to težko vodljiv proces, ki ga lahko s sredstvi države le nekoliko usmerimo. Podpreti je treba iskanje preprostih rešitev, ki vodijo v zelo raznoliko pa vendar dohodkovno močno in pestro strukturo kmetijstva. Pri tem pa naj bo večina podpor dana po načelu "pomoč za samopomoč".

Zapisal
 Venčeslav Kramberger

PROGRAM SAPARD

Za uspešno kmetijsko politiko je potrebnih več dejavnikov: politična volja, sredstva, dobra državna administracija, jasni programi, učinkovit sistem sprejemanja projektov ter predvsem dobri projekti. Vsega tega doslej ni bilo mogoče zagotoviti še v nobenem sistemu kmetijske politike. Tudi Evropska unija je pri tem zgolj polovično uspešna.

Program SAPARD je eden od treh programov EU – kot posebni program pomoči za kmetijstvo in razvoj podeželja državam kandidatkam. Sredstva iz programa so namenjena za doseganje splošnih ciljev kmetijske politike in sicer za spodbujanje trajnostnega razvoja kmetijstva ter celovitega razvoja podeželja.

V okviru programa SAPARD bodo v Uradnem listu RS objavljeni štirje javni razpisi:

1.Naložbe v kmetijska gospodarstva

-za naložbe v kmetijska gospodarstva se štejejo naložbe v gospodarska poslopja, v opremo gospodarskih poslopij in za nakup kmetijske mehanizacije na področju priraje in predelave mleka ter mesa iz proste reje, za kmetijsko pridelavo in predelavo. Upravičenci za dodelitev so kmetijska gospodarstva, pri čemer mora nosilec kmetijskega gospodarstva izpolnjevati pogoje, da več kot 50% delovnega časa porabi za delo na kmetijskem gospodarstvu, biti mora mlajši od 40 let, imeti mora status kmeta in končano vsaj srednjo kmetijsko šolo oziroma glede na proizvodno usmeritev drugo srednjo poklicno šolo. Višina dodeljenih sredstev je 50% priznane investicijske vrednosti v območju z omejenimi dejavniki za kmetijstvo in 40% na ostalih območjih.

2.Naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in ribiških proizvodov

- to so naložbe v živilsko predelovalno industrijo za prilagajanje področnega pravnega reda EU. Predvsem je treba izvesti naložbe v proizvodno opremo in objekte v smislu modernizacije proizvodnih procesov, smotnejše organizacije

zbiranja in distribucije, vzpostavitve sistemov za nadzor kakovosti, vpeljevanja tehnologij, ki so prijaznejše do okolja, uvajanja veterinarsko – sanitarnih ter okoljevarstvenih standardov itd. Sredstva se dodelijo za sofinanciranje v višini 35% priznane investicijske vrednosti na osnovi plačanih računov ali potrjenih in plačanih gradbenih situacij.

3.Naložbe v gospodarsko diverzifikacijo na kmetiji

-sredstva so namenjena izgradnji in izboljšanju turistične ponudbe na podeželju, ki se bo opravljala kot dopolnilna dejavnost na kmetijah, in naložbam v tradicionalno domačo obrt na kmetijah. Upravičenci do sredstev so kmetije z območij regionalnega projekta vinsko – turistične ceste Slovenije ali drugega regionalnega razvojnega projekta – programa podeželja, ki ga odobri ministristvo. Višina dodeljenih sredstev znaša 50% investicijske vrednosti na podlagi plačanih računov ali potrjenih in plačanih gradbenih situacij.

4. Naložbe v razvoj in izboljšanje infrastrukture na podeželju

- sredstva so namenjena ureditvi cestne infrastrukture (cestne povezave, poti do kmetijskih zemljišč), ureditvi tematskih poti in vodne oskrbe (preskrba s pitno vodo v vaseh in kmetijah). Upravičenci za sredstva so občine, ki so vključene v regionalne razvojne programe podeželja, ki jih odobri ministristvo, razen občin z območij, ki so vključena v projekt vinsko – turistične ceste Slovenije oziroma projekte CRPOV za posamezne dele občin. Višina sredstev znaša 75% investicijske vrednosti. Sredstva se dodelijo na osnovi potrjenih in plačanih gradbenih situacij. Za prijavo na javne razpise bo treba predložiti obsežno dokumentacijo, odvisno od vloge za posamezna področja. Sredstva se bodo dodeljevala na način: kdor prvi pošlje, prvi dobi. Obrazci so na voljo na Agenciji RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, ministristvu za kmetijs-

tvo in gozdarstvo ter na območnih zavodih kmetijsko – gozdarske zbornice.

Specifični in splošni pogoji bodo znani po objavi uredbe o ukrepih

kmetijske strukturne politike 2000-2006 (SAPARD).

Zapisal
 Venčeslav Kramberger

STAVBNO KLEPARSTVO

Franček Lenart, s.p.

Jiršovci 51, Destrišek
 Telefon: 02/ 753 31 91
 GSM: 041/876-325

NUDIM VAM:

- montažo žlebov, robnikov in dimnih obrob,
- pokrivanje s tegolo in z vsemi vrstami opeke
- izdelavo ostrešij, izolacij centralne kurjave, ciklonov za mletje koroze,
- izdelavo pocinkanih veder.

SE PRIPOROČAM!

Cenjenim strankam in občanom želim vesel božič in srečno novo leto 2002.

RADIOPTUJ

89,8 • 98,2 • 104,3 MHz

radio, ki je na vaši frekvenci

TEDNIK
 vaša štajerska kronika

USTVARJALNA STRAN ZA NAJMLAJŠE

LEPA MIZA, LEP VEČER

Vsak praznik je po svoje lep, najlepši in najbolj radosten pa se nam zagotovo zdi tisti, ki je pred nami. Veselimo se in si ga v mislih slikamo v najlepših barvah. Blagor otrokom, ki zaupljivo verjamejo, da se lepe stvari zgodijo same od sebe. In težko odraslim, ki ne vedo, da se je treba za vsako srečno in lepo doživetje nekoliko potruditi. No, pa se potrudimo skupaj, da bodo ti praznični dnevi res nekaj posebnega!

Okrasili smo, ali še bomo smrečico in stanovanje, a pripravimo še dekoracijo za božično ali novoletno mizo.

Iz tršega zelenega papirja izrežemo dve 10 do 15 cm visoki smrečici. Eno zarezemo do polovice od zgoraj navzdol, drugo pa od spodaj navzgor. Nato zatakamo po zarezi eno v drugo. Smrečice lahko okrasimo tako, da nanje narišemo okraske, ali pa jih polepšamo z bleščicami. Postavimo jih na krožnik na prtiček.

izrežemo obraz in ga nalepimo na brado (ali pa ga narišemo in pobarvamo). Po črticah prepognemo brado nazaj in zadaj konca zalepimo. Prilepimo brke in nato še rdeč nos. Božičku narišemo oči in vanj vtaknemo zložen rdeč prtiček.

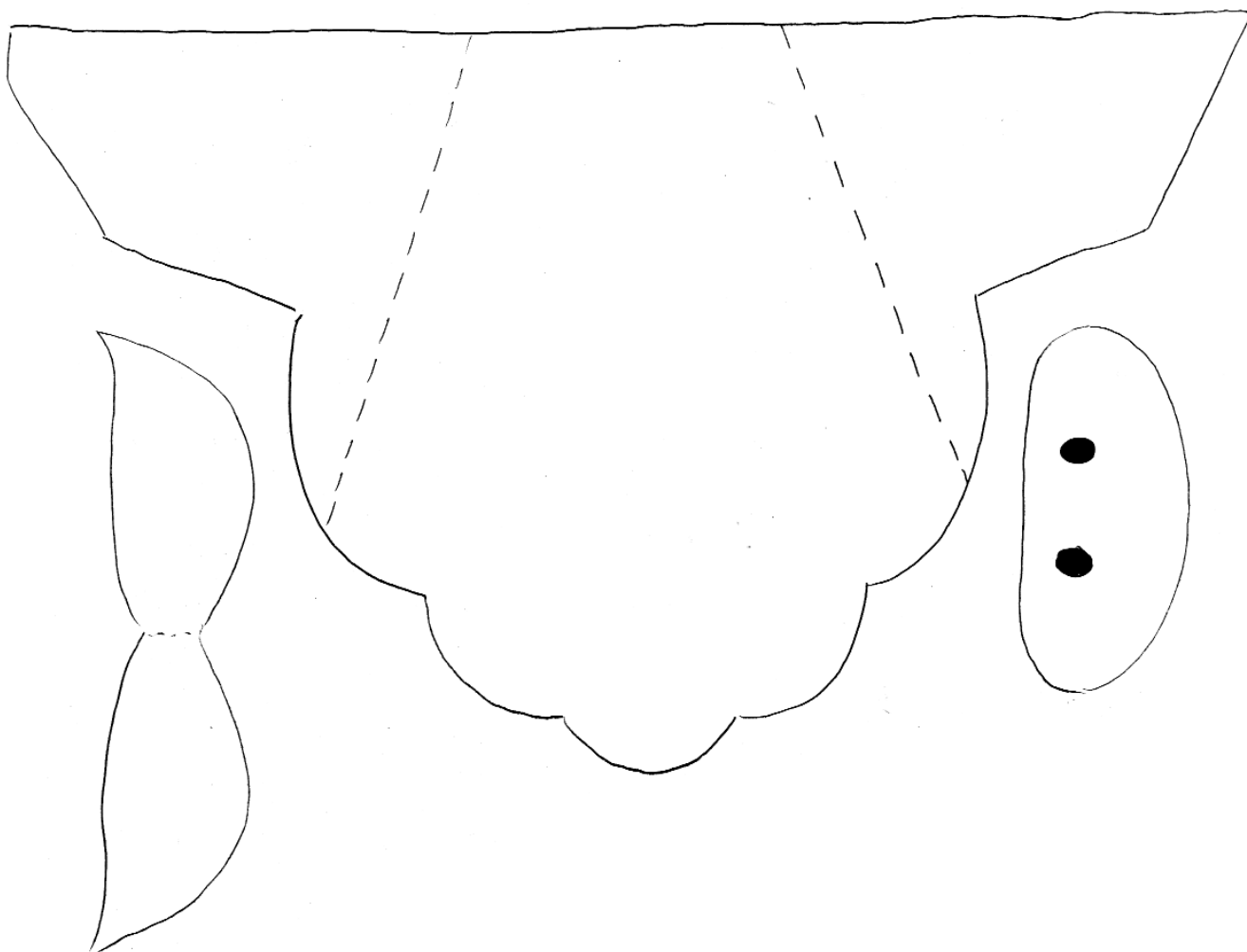
In na koncu...

*NAJ BO LETO SMEŠNO, ZDRAVO IN USPEŠNO.
V RIJARAJ PLESOČE, TAKŠNO, KI NE JOČE
NITI NE TRMARI, ČE SE DAN POKVARI.
OD JUTRA DO NOČI NAJ VOLJA SE KREPI
IN SMEH NAJ POLOVI SLED ŽALOSTNIH REČI.*

*Majda Kunčnik VAM ŽELI,
DA SE VSE TO ZGODI!*

Iz belega papirja izrežemo brado in brke. Iz rumenega papirja

Predloga za Božička

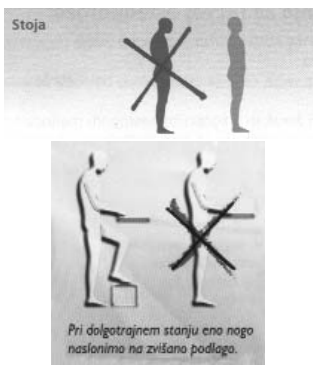

NAVODILA ZA PRAVILNO DELO IN POČITEK

Velika večina ljudi se vsaj enkrat v življenju sreča z bolečino v hrbtenici. Mnogi imajo bolečine dalj časa ali pa se te ponavljajo. Vzrok je lahko v nepravilni uporabi hrbtenice. Ljudje z bolečinami v hrbtenici lahko opravljajo določena dela. Pri tem je pomembno, da jo obremenjujejo na pravi način. Ves čas pri vsakodnevnih opravilih doma in v službi ter v mirovanju, morate skrbeti za pravi položaj svoje hrbtenice. Ta naj bo izravnana. Ne obremenjujte je preveč. Dela pri tleh in na različnih višinah opravite z ravno hrbtenico. Delajte čepce ali kleče, pri delu na višini pa stopite na primerno visoko podlago. Človek lahko opravlja tudi zelo težka dela brez bolečin v hrbtenici. Primer za to so dvigovalci uteži, ki v enem dnevu dvignejo za več ton bremena. Pri tem pazijo, da imajo hrbtenico ves čas v pravilnem položaju in da večino dela opravijo noge.

STOJA

Stojte ravno ne »puklasto«. Tako ravno, kot da ste »leseni«, oziroma kot da imate kol v hrbtu. Pri ravni stoji držite ramena nazaj, križ potiskajte rahlo naprej, zadnjica in trebuh pa morata biti »stisnjena«. Če morate dalj časa stati na enem mestu, naslonite eno nogo na pručko ali drugo podlago, da sprostite hrbtenico.

HOJA

Hodite ravno, sproščeno, s pogledom ravno pred sebe.

Hrbtenica naj bo vzravnana, trebuh in zadnjica pa »stisnjena«.

SEDENJE

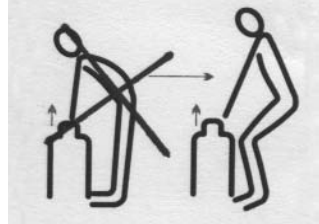
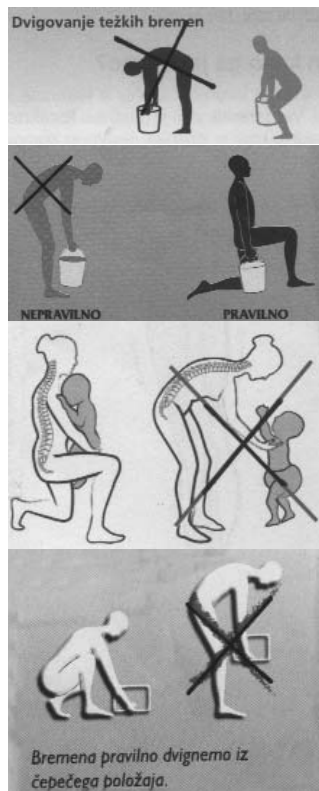
Tudi sedeti morate ravno ne »puklasto«, na stolu ne smete »ležati«. S celim hrbtom morate biti naslonjeni na naslon stola. Križni del mora biti podprt. Podobno velja tudi za sedenje za volanom in za sopotnike v avtomobilu. Višina sedala naj bo takšna, da imate hrbtenico vzravnano, kolke in kolena pravokotno, stopala pa imate položena na tla.

VIŠINA MIZE IN DRUGE DELOVNE POVRŠINE

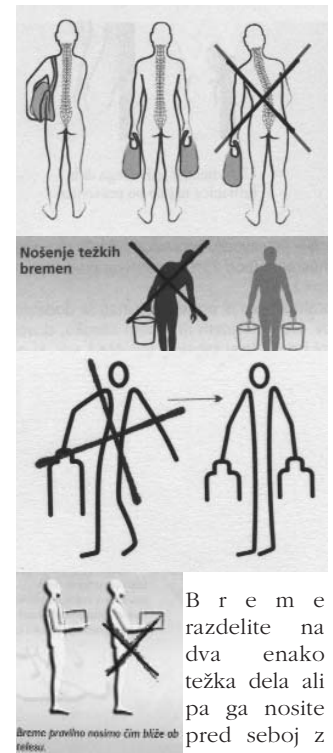
položaju zato nista enaki. Če delate stoje, bodite s celim telesom obrnjeni proti mizi. Če delate pri tleh, se ne pripogibajte. Pokleknite ali počepnite, hrbtenica naj ostane vzravnana.

DVIGOVANJE BREMEN

Največkrat je vzrok za bolečine v križu dvigovanje bremen s hrbtenico v nepravilnem položaju. Nikoli se ne smete pripogibati. Poleg bremena morate poklekniti ali počepniti in dvigovati z ravnim hrbtom. Noge so bolj močne kot križ, zato dvigujte z nogami in ne s križem.

PRENAŠANJE TEŽJIH BREMEN

Breme razdelite na dva enako težka dela ali pa ga nosite pred seboj z obema rokama. Nikoli ne prenašajte bremen samo v eni roki, ker se hrbtenica preveč upogiba v drugo stran. Zato tudi nikoli ne prenašajte samo enega vedra. Če prenašate breme pred seboj, ga vedno naslonite nase - na prsni koš ali na trebuh.

PRAVILNO VSTAJANJE S POSTELJE

Navodilo velja za bolnike z bolečinami v križu in tudi za bolnike po operacijah v trebuhu ali na hrbtenici. Vstajati morate v treh korakih, v treh fazah. Najprej se obrnite na stran na bok. Nato v drugi fazi spustite noge na tla in se na koncu v tretji fazi z rokami dvignite v sedeči položaj. Šele nato vstanite. Ves čas vstajanja imate raven hrbet, nič ga niste

upogibali.
**PRAVILNO
VSTAJANJE**

S STOLA

Primite se za kolena, se sede pomaknite na rob stola in počasi vstanite. Tudi v tem primeru imate ves čas vstajanja raven hrbet.

PRIMERNA POSTELJA IN VZGLAVNIK

Postelja naj bo tako visoka, da v sedečem položaju s podplati dosežete tla. Pri tem morajo biti kolena in kolki pod pravim kotom. Posteljni vložek mora biti nekoliko trši, da se v postelji ne pogrezate. Tudi v ležečem položaju mora biti hrbtnica ravna.

Vzglavnik naj bo tako visok, da imate v spanju glavo in vrat ves čas v ravnem položaju, zato naj bo nekoliko trši. Višina vzglavnika je odvisna od razdalje med ramenom in ušesom in ni pri vseh ljudeh enaka. Primerna višina za vas je tista, po kateri se zjutraj dobro počutite, nimate glavobola in bolečin v vratu ali vrtočlavi.

Vaš zdravnik
Franc ŠUTA, dr. med.

Občan - 21. december 2001

SREČANJE OB MARTINU

Društvo vinogradnikov in sadjarjev Osrednje Slovenske gorice je bilo ustanovljeno 1997 leta in šteje danes 140 aktivnih članov. V društvo so včlanjeni tisti, ki pridelujejo grozdje in sadje s srcem – nekateri to počno bolj za hobi, drugi za uveljavitev s kvalitetno tržno znamko.

V petek, 16.11.2001, so nas povabili na srečanje ob Martinu v dvorani na Grajeni.

Predsednik društva Andrej Rebernišek nam je predstavil aktivnosti društva, v katere sodi tudi nov projekt "dan odprtih vrat vinogradniških kmetij", ki je po njegovem mnenju zaživel, saj so ta dan zabeležili obisk 800 – 1000 ljubiteljev zlahtne kapljice. Vsako leto s sodelovanjem Kmetijsko svetovalne službe organizirajo tudi pokušnjo vina z določanjem ostanka

nepovretega sladkorja, prostega žvepla in skupnih kislin v vinu. Pokušnjo so letos izvedli v začetku decembra, v marcu ali aprilu prihodnje leto pa bodo izvedli še ocenjevanje vina, kjer bodo vinogradniki za svoj trud poplačani z zlatimi, s srebrnimi in z bronastimi priznanji. Po dosedanjih ocenah vinogradniki iz leta v leto boljše kletarijo. Nekateri se seveda s tem ne bi strinjali, saj se pridelava grozdja prične že z rezjo vinske trte, nato s škropljenjem, pletjem, z branjem in šele nato kletarjenjem – pa vendar je kletarjenje odločilno, kako kletariti pa je odvisno tudi od letnika.

Letošnjega letnika se ne da primerjati z letnikom 2000, ki je bil res nekaj specifičnega. Primerjamo ga lahko z letniki 98' in 99', od katerih je letošnji boljši, ima dovolj sladkorja in

več kisline in sodi med pitne letnike. Vsekakor pa bo njegova nega v kletih nekoliko zahtevnejša – predvsem se je treba bati bekserja.

Vsak vinogradnik je prispeval liter mošta v skupni vzorec, ki so ga kasneje na šaljiv način krstili. Ker pa vino potrebuje tudi kletarja, smo izvolili tudi tega. Navada je namreč, da vsako leto izvolijo novega – letos je ta čast doletela Romana Petroviča, ki je moral sprejeti zaobljubo, da bo pridno skrbel za vino. Prva naloga "novopečenega" kletarja je bila, da je s starimi kletarji: Jankom Repičem, Milanom Bregom, Andrejem Polancem in Marjanom Lovrecem zabil v sod pipo, nakar so vsi kletarji nazdravili najprej s predsednikom društva, nato pa še z ostalimi člani.

Ker pa k vinu in "Martinovem" sodijo tudi jedi, so gospodinje Društva kmetič Ptuj in Društva kmetič Destrnik pripravile razstavo kruha, drobnega peciva, manjkala pa ni niti goska.

V kulturnem programu so nastopili učenci OŠ Grajena, grajenski pevci pod vodstvom Branka Purga in gostje – člani folklorne skupine sv. Štefan iz Šmarji pri Jelšah.

Vsi zbrani so bili po skupni zdravici povabljeni na Martinov ples.

Tekst in foto: Nataša Žižek

SVETA MAŠA

November je bil za naše društvo slavnosten. Polno je bilo praznovanj. Člani in članice so praznovali okrogle obletnice – vsem iskrene čestitke.

25. novembra smo imeli sveto mašo, ki je bila namenjena vsem članom in članicam. Udeležila se je tudi najstarejša članica, ki je 19. novembra praznovala 100. rojstni dan. K maši so prišli tudi zlatoporočenca Ana in Ludvik Herak in njuni svatje.

Zmolili smo za vse bolne, ki se svete maše niso mogli udeležiti, da bi jim sončni žarki ogreli bolniško posteljo in da bi kmalu ozdraveli.

Pred začetkom maše so zapele ljudske pevke, ob maši pa je prepeval starejši cerkveni zbor. Prirčna hvala vsem našim članicam za vse dobrote, ki ste jih spekle, da smo se posladkali. Naša slavljenka Tilika Holc je bila

tudi med nami. Veseli smo bili, da je bil med nami tudi g. župan z ženo in z vsemi nazdravil. Zapeli smo lepe pesmi, ki so nas spomnile na mlada leta.

Julijana Černezel

Policija se vsako leto v času praznovanja božiča in novega leta srečuje s pojavi množičnega metanja petard in uporabe drugih pirotehničnih sredstev in izdelkov. Medtem ko je takšno početje določenim posameznikom in skupinam zabavno, je za večino državljanov neprijetno in predstavlja svojevrstno nasilje nad ljudmi. Nepremišljena, neprevidna in objestna uporaba pirotehničnih izdelkov je pogosto tudi vzrok telesnih poškodb, vznemirjenja ljudi in živali ter onesnaževanja okolja. Najpogostejše telesne poškodbe so opekline, raztrganine rok, poškodbe oči ipd. POLICISTI bomo dosledno ukrepali proti vsem, ki bodo metali petarde oziroma uporabljali druge pirotehnične izdelke, kjer to ni dovoljeno in sicer:

- v šolah in njihovi okolici,
- vrtcih,
- v bližini zdravstvenih domov, bolnišnic in domov za ostarele,
- v okolici cerkvenih objektov,
- v strnjenih naseljih,
- na hodnikih stanovanjskih blokov,
- v športnih objektih in
- na drugih krajih, kjer se zbira večje število ljudi.

Kljub vsem prizadevanjem policije se moramo zavedati, da je neprimerna uporaba pirotehničnih izdelkov problem vseh. Prosimo vse, da z opozarjanjem na nevarnosti in možne posledice takega početja ter s svojih lastnim ZGLEDOM PRIPOMOREJO k preprečevanju in zmanjševanju posledic. S skupnimi prizadevanji se je mogoče izogniti marsikateri nevarnosti in USODNI posledici. Policisti opozarjamo vse, še

posebej pa otroke, na nevarnosti in posledice objestne, neprevidne, nepremišljene in zlonamerne uporabe pirotehničnih izdelkov, da bi tako preprečili telesne poškodbe, grobo ravnanje z živalmi, vznemirjenje občanov in materialno škodo. Spoštujemo pravico sosedov, otrok in starejših, da v miru uživajo v prazniku, zato NE MEČITE PETARD v njihovo bližino in pred njihove domove. ZADOVOLJNI SMO, DA ŽIVIMO IN DELAMO Z LJUDMI, KI JIM NI VSEENO, KAKO ŽIVIJO. UPORABA PIROTEHNIČNIH IZDELKOV: Pirotehnične izdelke, ki jih mladoletniki lahko uporabljajo, naj uporabljajo le pod nadzorom staršev ali skrbnikov. Z nepravilno uporabo pirotehničnih izdelkov se lahko hudo telesno poškodujemo in tudi zanetimo požar. Otroci in mladostniki radi eksperimentirajo, preizkušajo svoje sposobnosti in pogum. Z lastno iznajdljivostjo lahko dosežejo, da nedolžen izdelek postane nevaren. S spreminjanjem pirotehničnega izdelka in nepazljivo uporabo se možnost poškodb s temi izdelki bistveno poveča. Bodite pozorni na takšno ravnanje. Ne dovolite, da to počno s pirotehničnimi sredstvi, saj so posledice lahko usodne! Vprašajmo se, ali so slepota, opečeni ali poškodovani prsti, prestrašeni sosedje in materialna škoda vredni poka petarde?

Vodja policijskega okoliša
Srečko Herak

3. in 4. razred

15. in 16. novembra 2001 so v okviru prireditvev RAD IGRAM NOGOMET, učenci 3. in 4. razredov odigrali štiri nogometne tekme. Sodelovale so ekipe učencev iz OŠ Destrnik, OŠ Šalek iz Velenja, OŠ Juršinci, ter učenci iz Kidričevega, ki igrajo v NK Aluminij. Tekme so bile zelo razburljive. Učenci OŠ Destrnik so dosegli 2. mesto in se tako uvrstili v nadaljnje tekmovanje, ki bo v OŠ Destrnik 15. decembra.

Rezultati tekem 15. in 16. novembra 2001

Ekipe A

OŠ JURŠINCI : OŠ ŠALEK	6 : 0
ALUMINIJ : OŠ ŠALEK	11 : 1
OŠ ŠALEK : OŠ DESTRNIK	0 : 9
OŠ DESTRNIK : OŠ JURŠINCI	5 : 0
ALUMINIJ : OŠ JURŠINCI	5 : 1
OŠ DESTRNIK : ALUMINIJ	3 : 6

Vrstni red ekip A:

1. ALUMINIJ
2. OŠ DESTRNIK
3. OŠ JURŠINCI
4. OŠ ŠALEK

Ekipe B

OŠ JURŠINCI : OŠ ŠALEK	4 : 0
ALUMINIJ : OŠ ŠALEK	3 : 0
OŠ ŠALEK : OŠ DESTRNIK	1 : 0
OŠ DESTRNIK : OŠ JURŠINCI	1 : 3
ALUMINIJ : OŠ JURŠINCI	4 : 1
OŠ DESTRNIK : ALUMINIJ	0 : 2

5. decembra so prišli v goste in na prijateljsko tekmo mladi igralci NK Maribor Branik in odigrali tekmo z učenci 3. in 4. razredov. Tekma je bila ves čas zelo napeta in se je končala z rezultatom 15 : 5 za goste.

6. decembra so v medobčinskem tekmovanju osnovnih šol v malem nogometu za učence 7. in 8. razredov igrale ekipe OŠ Breg, OŠ Destrnik, OŠ Dornava in OŠ Videm. Igre so bile zelo razburljive in sproščalo se je veliko adrenalina. Zmagala je ekipa OŠ Videm.

REZULTATI tekem 7. in 8. razred

Rezultati tekem 6. decembra 2001

OŠ DESTRNIK : OŠ VIDEM	1 : 8
OŠ BREG : OŠ DORNAVA	1 : 1
OŠ VIDEM : OŠ DORNAVA	8 : 2
OŠ DESTRNIK : OŠ BREG	2 : 6
OŠ BREG : OŠ VIDEM	2 : 5
OŠ DORNAVA : OŠ DESTRNIK	7 : 2

- Vrstni red ekip: 1. OŠ VIDEM,
2. OŠ BREG
3. OŠ DORNAVA
4. OŠ DESTRNIK

OŠ Destrnik

Sivalni stroj po mačje

Šivalni stroj po mačje je žival podobna krokodilu, le da je blago. Stopiš ji na rep in grize dva kosa blaga hkrati. Ko pa ji stopiš z repa, sta kosa blaga sešita.

Harmonika po mačje

Harmonika je čudna reč, če z njo grdo ravnaš spušča grozne glasove. Če pa jo nežno stisneš k sebi ti pričara lepo melodijo.

Marko Petek, 4.r.

Moja najljubša žival Kuža Reks

Rad je mleko, meso in pasjo hrano. Včasih mi odnese copate. Greva tudi na sprehod. Velikokrat se igrava. Včasih mi tudi nagaja in odide. Ko vidi muco, nanjo laja. Majhni otroci se zelo radi igrajo z mojim Reksom.

Boštjan Toš, 2.B

Moj kraj

Moj kraj mi je zato všeč, ker skozi ne vozi veliko avtomobilov. Tudi zato, ker imam dobre, prijazne in vljudne sosede. Radi se poveselijo ali ti kaj naredijo. To je moj prečudoviti kraj Svetinci.

Anja Irgl, 2.B

Moja najljubša žival

Želim si psa, ker je to moja najljubša žival. Imela bi ga zelo rada. Zato mi je dedi obljubil, da mi bo kupil psa. Zato ga bova z bratcem imela rada. Z njim se bova igrala, ga peljala vsak dan na sprehod in ga kopala. Hiško bi mu naredil moj ati. Včasih bi bil v hiši, drugače pa bi bil vedno zunaj v svoji pasji hiši. Zato bi zelo, zelo rada imela psa.

Marina Fleten, 2.B

Pomivalni stroj po mačje

Pomivalni stroj ima dva velika zoba v vodoravnem položaju, eden je zgoraj drugi je spodaj. V glavo mu daš tableto in bel prašek. Ima tudi rep. Če je ta rep v luknji na zidu, nam stroj umije umazano posodo. Spodaj ima luknjo, da gre umazana voda ven. Zgoraj ima oko, ki zapre, drugo oko pa odpre velika usta, v katera zložimo umazano posodo in v hipu nam jo umije.

Mitja Roškar, 4.r.

Pralni stroj po mačje

Pralni stroj je nilski konj, ki zajame vodo. V polnih ustih melje perilo. Ko ga hočeš zaustaviti ali prižgati, mu moraš dati prst na nos.

Elvis Rajšp, 4.r

Prijateljstvo je biser sveta

V gozdu je bilo veselo. Medved Beno je praznoval svoj petnajsti rojstni dan. Priredil je rojstnodnevno zabavo in nanjo povabil vse prebivalce gozda. Medved Beno se je v svojem brlogu pripravil na zabavo, ko je naenkrat nekdo potrkal. Bila je lisica Zvitorepka, Benova najboljša prijateljica. Benu je za rojstni dan podarila darilo, ki je bilo lepo oranžno ovito. "Kaj je v njem?" je bil radoveden Beno. "Sam poglej," mu je odvrnila Zvitorepka. Beno je res odvil paket in iz njega je pokukal star razcapan klobuk. "Juhu, takšnega sem si dolgo želel, hvala Zvitorepka!" je veselo vzkliknil Beno. Kmalu je prišlo še več obiskovalcev: ververica Zlatica, ki je medvedu podarila zlomljeno ogledalo, ježek Jaka, ki mu je prinesel obgrizeno hruško, volk Miha, ki je za medveda odštel kar nekaj denarja in mu kupil skiro, ter zajček Tačko, ki je za Bena lastnoročno izdelal darilo in to leseno uro s srčkasto oblikovanimi kazalci. Beno se je vseh daril neskončno razveselil, najbolj pa zajčkovega. Lisica je bila ljubosumna, saj so vse živali občudovale zajčkovo uro, njenega klobuka pa še pogledal ni nihče, zato je zajčku podstavila nogo, da je padel in si zlomil tačko. Ker je grdo ravnala z zajčkom, jo je medved pregnal z zabave in ji povedal, da ne namerava biti več njen prijatelj, saj obstajajo tudi taki, ki za pozornost in slavo niso sposobni ubijati ali svojih bližnjih tako ali drugače poškodovati. Lisica je zdaj sama v gozdu in brez vseh prijateljev. Nauk te zgodbe je: "Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade" ali drugače rečeno: za prijateljstvo se da narediti marsikaj, ubijati in poškodovati bližnjih pa ni ravno potrebno, saj lahko zaradi nepremišljenega dejanja izgubiš prijatelje.

Jasmina Hauptman 7.A

KAJ SE JE ZGODILO?	
Oglej si prvo sliko in dopolni besedilo.	
	
Miza je pogrnjena s <u>putom</u> . V <u>rozi</u> so <u>vijolične</u> rože. Pod mizo <u>pi</u> muca.	
V kletki je <u>popogaj</u> . Okno je <u>zapeto</u> .	
Kaj se je zgodilo na drugi sliki? Napiši.	
<p>Zapihala je močna burja. To se je zgodilo obnoč. Vasa in rožami se je prevernila. Muca se je zbudila, skočila na mizo, odšla v kletko in se s svojim odličnim prijateljem popogajem igrala. Popogaj je pokazal muco, da ga bo pojedla. Muca mu je odgovorila, da ga je hotela rešiti. Postala sta prijatelja, si poiskala novi dom in tam živela.</p> <p style="text-align: right;">Ljilja Tisner, 2.B</p>	

PREDSTAVLJAMO VAM VIDEOSPOTA MLADE- GA ANSAMBLA ŠTAJERBAND

Le kdo jih ne pozna? Mladi fantje, polni energije. Kjerkoli se pojavijo, se pleše, poje, smeje njihovim šalam in neizmerno zabava.

Delovati so začeli maja 2000. Po dobrem letu skupnega igranja so posneli svojo prvo pesem, do oktobra pa že tri. Prva pesem Mati moja je primerna za čestitke, druga Ti si zame je zabavna in tretja Hrib polka je narodna. Aranžma za prvo pesem je delo Bojana Juga, za drugo Tomija Valenka, besedili za obe pa je napisala Mili.

Potreba po promociji in lažji uveljavitvi jim je narekovala naslednji korak - posneti lasten videospot. Tako so se odločili, da bodo 24. oktobra posneli prva spota. Videospot za pesem Mati moja je nastal ob krušni peči na kmetiji Žampa v Levanjih, za drugo pesem Ti si zame pa so ga posneli v prostorih diskoteke Gostišča pri Antonu v Cerkvjenjaku. Videospota se bosta vrtela na programu TV3 in drugih kabelskih programih.

Oba videospota so jim sponzorsko omogočili posneti Občina Markovci (generalni sponzor), Gostišče pri Antonu, ki je odstopilo prostore diskoteke in poskrbelo za jedačo in pijačo, za nakup majic Gintonik pa je poskrbel Anton Zelenik iz Svetinc.

Mladi ansambel si želi več sponzorjev, s pomočjo katerih bi jim uspelo posneti še več pesmi in videospotov ter izdati kaseto in zgoščenko. Ob njihovem zanosu in energiji sem prepričana, da jim bo to tudi uspelo. Kaj je lahko lepšega, kot delati tisto, kar te veseli in ob tem opazovati nasmejane obraze? Kontaktna oseba: 041/876-034 (Sandi).

Sabina Žampa

JAVNO POVABILO

Spoštovani!

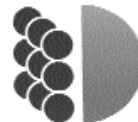
V občini smo uredili komunalno infrastrukturo, v katero smo v minulih letih vložili veliko skupnih sredstev.

Pred nami je čas, da pristopimo k smelemu načrtu razvoja gospodarskih dejavnosti – obrtnih, trgovinskih in poslovnih con, za to pa moramo pripraviti prostorske spremembe.

Te želimo reševati soglasno z Vami, ki ste lastniki zemljišč.

Zato Vas vljudno vabimo, da se v zvezi z navedenim projektom oglasite na občini ali pošljete svoje predloge za prodajo kompleksa zemljišč od 5 – 10 ha površine v bližini regionalne ali občinske ceste. Za prodajo zemljišča se lahko odloči več lastnikov skupaj. Občina bo odkupila ali poiskala nadomestno zemljišče po vaši izbiri.

Župan Občine Destrnik:
Franc PUKŠIČ, s. r

JAVNI VZGOJNOIZOBRAŽEVALNI ZAVOD DESTRNIK - TRNOVSKA VAS - VITOMARCI
OSNOVNA ŠOLA DESTRNIK - TRNOVSKA VAS - VITOMARCI

KAJ VAM ŽELIMO?

Da bi se Vaša družina spet zbrala,
vsi prepiri prenehali,
polno shrambo jedil,
trkanje na vrata,
prijateljske obraze,
na kupe daril,
voščila od vseh, ki jih imate radi;
da ne bi ničesar pozabili,
ničesar prismočili.
Smeh, majhne neumnosti,
objeme, poljube,
prijetne spomine.
Iz vsega srca Vam želimo
takšen božič in novo leto 2002,
kakršna naj bi bila –
toplina sredi mrzle zime,
žarek svetlobe v temi.

Ob božiču in novem letu vsi pričakujemo, da bo vse čarobno:
veselo pričakovanje, večerja, zabava...
Ampak – le ljubezen je tisto pravo.
Vse drugo je lažen blišč.

OŠ Destrnik-Trnovska vas-Vitomarci

ZIDARSKA - FAŠADERSKA DELA
TER OBLAGANJE TAL IN STEN

Janez
Murko, s.p.

Placar 64, 2250 Pluj, tel.:02/753-40-11,
GSM: 031/854-845, 041/854-845

Vesele božične praznike ter srečno
novo leto 2002 želimo vsem
strankam in poslovnim partnerjem
ter občanom.

TUDI V NOvem LETU
SE PRIPOROČAMO
Z VSEMI
GRADBENIMI
IN ZIDARSKIMI DELI.

Eno najlepših zadoščenj v življenju je, da nihče ne more iskreno pomagati sočloveku, ne da bi s tem pomagal sebi.

(Anonim)

Vesel božič in srečno, predvsem pa varno leto 2002 vam želi

*Vodja policijskega okoliša
Srečko Herak*

SREČNO V LETU 2002

Leto 2001 je bilo za nas, vaščane Jiršovc zelo ustvarjalno in pestro. Spomladi smo polagali kanalete, v poletnih mesecih smo se pripravljali na kmečki praznik, v jesenskem delu pa pričeli z veliko akcijo gradnje mostu. Pokazalo se je, da znamo med seboj dobro sodelovati, biti složni in uspešni. Hvala vsem, ki ste pripomogli k uresničitvi zastavljenih ciljev.

V novem letu želimo vsem vaščanom Jiršovc, županu g. Francu Pukšiču, občinskemu svetu, občinski upravi, odborom, komisijam, društvom, uredništvu časopisa Občan in ostalim občanom občine Destrnik obilo zdravja, osebnega zadovoljstva, delovnih uspehov in uresničitve vseh skritih želja. Hkrati pa vam želimo vesel božič in prijetne novoletne praznike.

Vaški odbor Jiršovci

Športno društvo Destrnik

**želi vsem občanom
vesele božične praznike
in srečno 2002**

Vesele božične praznike in srečno ter zdravo novo leto 2002 želimo vsem vaščanom Gomile in občanom občine Destrnik

Vaški odbor Gomila

DU Sv. Urban - Destrnik želi svojim članicam in članom vesele božične praznike, srečno, zdravo, zadovoljno in uspešno novo leto 2002.

Ob bližajočih praznikih so naša pričakovanja še bolj osredotočena na prihodnost. Po svetu divjajo vojne, zato smo lahko srečni, da živimo v miru. Bodimo veseli in zadovoljni z majhnimi dejanji: toplo besedo, prijaznim nasmehom ali stiskom roke. S tem lahko osrečiš osamljenega, zapuščenega, bolnega.

*Društvo upokojencev
Sv. Urban - Destrnik*

Večje sodelovanje, večja varnost – manjša materialna škoda

Spoštovane občanke in občani. Leto 2001 se izteka, zato je prav, da se vam v imenu Gasilske zveze Destrnik lepo zahvalim za vse, kar ste prispevali za boljšo požarno varnost v občini. Mislim, da tudi vi menite, da je vse tisto, kar preprečimo ali rešimo (da ne pride do večjih materialnih škod), velik prispevek in prihranek posameznika in občine kot celote, to je pa tudi največje možno božično - novoletno darilo.

Vsem gasilcem, društvom, ustanovam in občanom želim vesele božične praznike ter srečno, zdravo in uspešno novo leto.

*Predsednik GZ Destrnik
Janez Irgl*

Vesele božične praznike uspeha, zdravja in sreče v novem letu 2002 želi vsem svojim članicam in vsem občanom občine Destrnik

*Upravni odbor
Društva kmetič Destrnik*

*Prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te naše išče,
ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih
pridnih rok ostaja.*

ZAHVALA

Z bolečino v srcu nas je zapustil dragi oče, dedek, brat, tast, boter in stric

JOŽEF POLIČ

iz Vintarovc 76

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče in svete maše, nam pa izrekli pisna in ustna sožalja.

Posebna zahvala g. župniku za opravljen cerkveni obred, cerkvenim pevkam za odpete žalostinke, govornikom g. Julčki Černezel in g. Zvonku Zorcu, obema praporščakoma in pogrebnemu podjetju Jančič iz Lenarta. Hvala vsem!

Žaljujoči: otroci Alojz, Stanko, Marija z družino, vnuki Silvo, Andrej in Leon, sestrji Marija, Alojzija in brat Franc z družinami

Minile zate vse so bolečine,
v srcu pustila si lepe nam spomine,
čeprev si morala veliko pretrpeti,
s teboj bilo lepo nam je živeti.
Le kdo, le kdo, pozabil bi gomilo,
kjer spi zlato mamino srce,
ki nas neskončno ljubilo
vse do zadnjega je dne.

V SPOMIN

24. decembra mineva 14 let žalosti,
odkar te ni več med nami draga mama, babica in tašča

KATARINA ČRNKO

iz Janežovskega Vrha 47

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njenem preranem grobu.

Tvoji: hčerka Darinka z družino, sinova Miran z družino in Franci

ZLATOPOROČENKA ANA IN LUDVIK HERAK

V cerkvi sv. Urbana je bilo 24. novembra zelo slovesno. Po 50. letih zakona sta si ponovno naredila zlata prstana Ana in Ludvik Herak iz Zgornjega Velovleka. Ni vsakomur dano, da bi dočakal zlato poroko, malo je takih, ki v zakonu preživijo dolgih 50 let. Kar pa je bilo še posebej veselo je to, da sta bili priči isti kot pred 50 leti, ko sta si prvič naredila zlata prstana. Civilno zlato poroko sta

opravila v poročni dvorani Občine Destrič, kjer sva ju poročila župan g. Franc Pukšič in Julijana Černezel. Dobila sta spominsko listino in darilo: zlata nevesta šopek rdečih vrtnic, zlati ženin pa kristalne kozarce, iz katerih bosta nazdravila še na mnoga zdrava leta.

Bilo je res lepo in slovesno, saj sta se zlatoporočenca pripeljala s kočijo, ki so jo vlekli beli konji. Svatje so napolnili dvorano in

Zlatoporočencema sta ob strani stali isti priči, kot pred 50-imi leti nato cerkev. Ob maši je prepeval cerkveni mladinski zbor. Slovesnosti smo se pridružili člani upravnega odbora D.U., jima čestitali ob zlatem jubileju z darilom in ju spremljali z obema praporjema in slovensko zastavo, saj sta slavljenca člana našega društva.

Po obredu smo jima nazdravili z dobrimi željami, da bi bila zdrava in da bi dočakala še biserno poroko. Želimo jima, naj sonce

zlatoporočnega dne sije na vsak njen skupni korak, da bi ju imeli otroci, Marjan, Srečko in Anica, pet vnukov, pravnuk in snahi Slavica in Anica še naprej radi in bi vračali njuno ljubezen z obiski v njenem toplem in urejenem domu.

Julijana Černezel

100 LET TILIKE HOLC

Tilika Holc (Hedlova) je naša najstarejša članica društva. 19. novembra je praznovala 100. rojstni dan.

V imenu društva smo ji čestitali s šopkom in torto, zapele so ji Spominčice in Destriški okteti, ki ga vodi naša članica ga. Marija Stöger, pod oknom ji je zaigrala godba na pihala iz Destriča. Vsi nastopajoči so ji segli v roko in ji podarili rdeč nagelj. Sprejela je mnogo voščil. Pristrčno sta ji čestitala

tudi župan g. Franc Pukšič s šopkom rdečih vrtnic in župan občine Ptuj g. Miroslav Luci z dragoceno kapljico.

Med ostalimi voščilnicami je sprejela tudi čestitko predsednika države g. Milana Kučana, ga. Štefka Kučan pa je poslala še čestitko v imenu cele družine.

Ga Tilika se je udeležila tudi svete maše. Spremljali so jo vsi njeni: hčerka Erika s prijateljem Lojzom, vnuka Tonček in

Mateja, tudi mnogo njenih prijateljev je prišlo iz Ptuja.

Že na vabilo je gospa Tilika tako lepo napisala vsem prijateljem in znancem: Srečen je tisti, ki se je rodil in živel v lepi Urbanski fari, še srečnejši pa je tisti, ki mu je bog naklonil 100 let. To sem jaz, Tilika.

Poznamo jo vsi Urbančani.

Pridno delavo ženičko, ki je s svojo skromnostjo šolala hčerko Eriko, ki je postala učiteljica in učila naše otroke v Destriču. Tilika je pri Urbanu živela do 80. leta. Ko so ji začele pešati moči, jo je vzela k sebi v Ptuj hčerka Erika. Zanjjo lepo skrbijo vsi, ki so ob njej. Ga. Tilika ne želi iti v dom, pravi, da ji je najlepše ob svojih. Tudi ko so jo vprašali, če ima

kakšno posebno željo za darilo ob rojstnem dnevu, je rekla, da si želi praznovati doma, kjer je njen sedanji dom.

Njenega 100. rojstnega dne se je udeležilo kar 126 sorodnikov in prijateljev. Tega lepega dogodka ne bomo pozabili ne mi, še manj pa njeni dragi.

Julijana Černezel

KMETIJSKO GRADBENA TRGOVINA
Srečko Pukšič
Destrič E. 2253 Destrič
Tel.: 02/750-95-21
Gsm: 041-604-282

DOSTAVA BLAGA NA DOM
S RAZKLADOM

AVTOPREVOZNIK
Marjan Tašner, s.p.
Dolič 36, 2253 Destrič, tel.: 02/733-23-11

Nudimo vam prevoze vseh vrst
gradbenega materiala

GSM: 041/642-916